

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themales. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht.

De Nieuwsbegrip Extra-lessen worden betaald door de externe opdrachtgever. De inhoud van de lessen wordt echter ontwikkeld door en valt volledig onder verantwoording van de Nieuwsbegripredactie.

Handleiding Extra les Nieuwsbegrip over Stichting Villa Pinedo

Vooraf

Deze les is ontwikkeld in opdracht van Stichting Villa Pinedo om aandacht te vragen voor kinderen met gescheiden ouders en om hen ook een stem te geven. Elk jaar in september is de Dag van de Scheiding. Dit jaar was dat op 14 september.

Stichting Villa Pinedo wil aandacht vragen voor het onderwerp en wil dat kinderen beseffen dat scheiden niet hun taak is. Meer informatie over Stichting Villa Pinedo en het werk dat zij doen vindt u op www.villapinedo.nl. Specifieke informatie voor docenten staat op <https://www.villapinedo.nl/docenten/>. U vindt daar een scheidingspakket dat is gemaakt met steun van het Ministerie van VWS en dat bestaat uit:

- een open brief voor alle ouders van gescheiden kinderen uit groep 8
- een open brief voor alle leraren en leraressen van Nederland
- het rapport voor alle leraren en leraressen van Nederland

U kunt leerlingen die daar behoefte aan hebben ook verwijzen naar het forum op de website van Stichting Villa Pinedo <https://www.villapinedo.nl/forum/>. Op het forum hebben honderden kinderen en jongeren advies gevraagd. Het jongeren-forumteam van Villa Pinedo heeft deze vragen beantwoord. Leerlingen kunnen op het forum zelf ook (anoniem) een vraag stellen.

Lesoverzicht

Onderwerp	Kinderen van gescheiden ouders
Opdracht 1	Tekst lezen en vragen stellen over de tekst
Opdracht 2	Een getallenschema
Opdracht 3	Vragen beantwoorden over de tekst
Opdracht 4	Oefenen met woorden uit de tekst
Opdracht 5	Wat vind jij?
Afronding	Terugblik
Clib-score	Functioneringsniveau begripend lezen M7-E7

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Scheiden is niet de taak van kinderen* (niveau B);
- bijbehorende opdrachten voor niveau B;

- (voor abonnees van Nieuwsbegrip: het stappenplan met woordhulp (op de website bij Basismateriaal, tabblad Stappenplannen))
- voor opdracht 5: 2 vellen A4-papier (eventueel gekleurd), één met JA en één met NEE.
- voor de afronding: Voor alle leerlingen een kopie van bijlage 1 die u vindt op de laatste bladzijde van deze handleiding (Open brief voor alle kinderen van gescheiden ouders)

Doelwoorden uit de leestekst (NB Met deze woorden zijn geen online oefeningen beschikbaar):

aanzienlijk	= behoorlijk veel of groot
ingrijpend	= iets met een grote invloed
overkomen	= getroffen worden door een bepaalde gebeurtenis
betrokken worden	= ergens bij gehaald worden, ergens in gemengd worden
iemand zwartmaken	= lelijke dingen over iemand zeggen, roddelen
zowel ... als ...	= niet alleen ... maar ook ...
de spanning	= een ruzie-actige sfeer, onrust
onbegrepen	= niet begrepen
terecht kunnen	= geholpen kunnen worden
de ervaring	= wat je weet omdat je het zelf hebt meegemaakt of gedaan

Opdrachten

OPDRACHT 1

klassikaal/
drietallen

Modellen

Werkwijze

Voorspellen, tekst lezen en vragen stellen

1. Bekijk met de leerlingen de buitenkant van de tekst: de titel, tussenkopjes en de foto. Voorspel wat het onderwerp van de tekst is en wat de tekst de leerlingen over dit onderwerp gaat vertellen.
2. Lees en bespreek gezamenlijk de uitleg. Doe hardop denkend voor hoe u bij de inleiding van de tekst een vraag bedenkt. Bijvoorbeeld: *In de inleiding lees ik dat Villa Pinedo er is voor kinderen van gescheiden ouders. Daar ben ik wel benieuwd naar. **Wat** doen ze eigenlijk precies bij Villa Pinedo. **Hoe** helpen ze die kinderen?*
3. De leerlingen lezen vervolgens in drietallen de tekst actief. Elke leerling leest een deel van de tekst. Wanneer de leerlingen een vraag hebben bij de tekst, noteren zij een vraagteken in de kantlijn van de tekst.
4. Na het lezen bedenken de leerling bij elk stukje tekst twee vragen. De vraagtekens die zij tijdens het lezen in de kantlijn hebben genoteerd, zijn een handig hulpmiddel.
5. De groepjes wisselen hun vragen uit en proberen elkaars vragen mondeling te beantwoorden.
6. Tot slot bedenken de leerlingen twee vragen die zij aan Villa Pinedo zouden willen stellen. Dit mogen allerlei soorten vragen zijn: over hoeveel kinderen er elke dag bij Villa Pinedo op de website kijken, hoeveel mensen bij Villa Pinedo werken, hoeveel buddy's er zijn, wat voor soort vragen kinderen stellen, etc.

OPDRACHT 2

drietallen/
individueel

Een getallenschema invullen

De leerlingen bespreken welke getallen er in de tekst staan en wat ze precies aanduiden.

Sleutelschema

getallenschema

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 3

drietallen/
klassikaal

Vragen beantwoorden over de tekst

Laat de leerlingen in drietallen de vragen beantwoorden.
Bespreek de antwoorden klassikaal na.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 4

drietallen/
klassikaal

Oefenen met de woorden uit de tekst

De leerlingen maken de opdracht in drietallen. Bespreek de opdracht klassikaal.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 5

klassikaal

Wat vind jij?

Bekijk met de leerlingen een filmpje over kinderen van gescheiden ouders: <https://youtu.be/sONPsFt8RI8> of <https://youtu.be/p8zEZfBdhFO>.

U maakt twee hoeken in de klas. In de ene hoek hangt u een A4'tje op met **JA** en in de andere hoek een A4'tje met **NEE**.

Vertel dat u een aantal stellingen voorleest. De kinderen lopen naar de hoek met **JA** als ze het ermee eens zijn en naar **NEE** als ze het er niet mee eens zijn. Ze mogen ook in het midden gaan staan als ze het niet weten of twijfelen...

Vraag steeds uit elke groep of er iemand is die wil vertellen waarom hij aan die kant is gaan staan. Dwing niemand om antwoord te geven. Het kan voor sommige kinderen misschien te persoonlijk worden en daarom lastig zijn om erover te praten. Bied ook aan dat kinderen die er op een ander moment over willen praten altijd na of voor de les bij u terechtkunnen.

Mogelijke stellingen zijn:

- Kinderen van gescheiden ouders moeten even vaak bij hun vader als bij hun moeder wonen.
- Kinderen moeten zelf kunnen en mogen bepalen bij welke ouder ze willen wonen.
- Gescheiden ouders moeten gezamenlijk met de kinderen op vakantie gaan.
- Een scheiding is voor kinderen erger dan voor hun ouders.
- Als ouders geen rekening willen houden met hun kinderen, mogen

ze niet gaan scheiden.

- Op school moet er meer gepraat worden over scheidingen.

AFRONDING

klassikaal

Terugblik

Blijk kort met de leerlingen terug op de les. Bekijk als afsluiting van de les samen naar het volgende filmpje <https://youtu.be/yaQArzVKDvc> waarin Isa, een van de jongeren van Stichting Villa Pinedo, in een uitverkochte Ziggodome de Open Brief aan alle gescheiden ouders voorleest.

Deel tot slot de brief voor alle kinderen van gescheiden ouders uit (bijlage 1 aan het eind van deze handleiding) aan de leerlingen. Wijs leerlingen die daar behoefte aan hebben op het forum van Stichting Villa Pinedo <https://www.villapinedo.nl/forum/>. Op het forum hebben honderden kinderen en jongeren advies gevraagd. Het jongerenforumteam van Villa Pinedo heeft deze vragen beantwoord. Leerlingen kunnen op het forum zelf ook (anoniem) een vraag stellen. Ook kunnen ze op de website terecht bij een Online Buddy <https://www.villapinedo.nl/informatie-over-buddy/>.

Antwoorden

OPDRACHT 1

Mogelijke vragen die kinderen kunnen stellen:

Bij het stukje **Kinderen van gescheiden ouders: enkele feiten**

35% van die kinderen, hoeveel kinderen zijn dat dat eigenlijk?

Hoeveel kinderen ken ik zelf die gescheiden ouders hebben?

Bij het stukje **Een scheiding: en dan?**

Wat verandert er allemaal nog meer voor een kind?

Wat is voor de ouders moeilijk bij een scheiding?

Waarom hebben kinderen van gescheiden ouders moeite om vriendschappen te sluiten?

Bij het stukje **Praten helpt**

Hoe kun je een kind van gescheiden ouders helpen?

Wat kun je doen als je niemand hebt om mee te praten?

Hoe kom je aan een buddy van Villa Pinedo?

Bij het stukje **Villa Pinedo: voor kinderen van gescheiden ouders**

Wat is dat voor training? Hoe ziet die training voor ouders eruit?

Waar vind ik Villa Pinedo?

Ken ik iemand die misschien hulp nodig heeft?

OPDRACHT 2

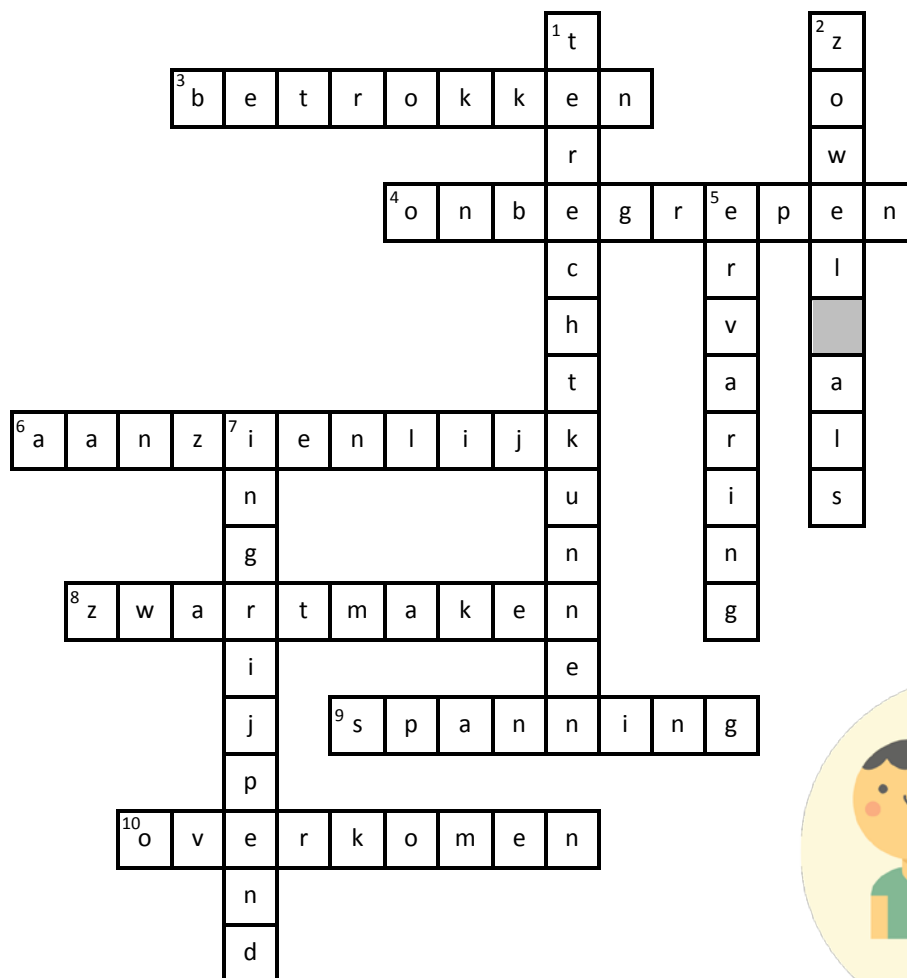
getal	wat wordt ermee bedoeld?
600 duizend	600 duizend kinderen wonen niet in een gezin met twee eigen ouders
17	17 jaar is een leeftijd
1 op de 5	1 op de 5 kinderen in een klas heeft gescheiden ouders
70 000	jaarlijks maken 70 000 kinderen een scheiding van hun ouders mee
35	35% van de kinderen wordt vaak betrokken bij ruzies van ouders
48	48% van de kinderen hoort dat hun ouders elkaar zwart maken en lelijke dingen zeggen over elkaar
59	59% van de kinderen maakt zich zorgen over de ouders
1 op de 5	1 op de 5 kinderen van gescheiden ouders ziet de andere ouder niet meer
8	groep 8 eindmusical

OPDRACHT 3

1. kinderen worden betrokken bij de ruzie met hun ouders; kinderen horen dat ouders lelijke dingen over elkaar zeggen; kinderen maken zich zorgen om hun ouders
2. C. lelijke dingen over iemand vertellen
3. andere huis, andere buurt, nieuwe school, nieuwe partner van de ouders
4. D. niet alleen ... maar ook ...
5. Voor kinderen die niemand anders hebben om mee te praten. De buddy's hebben zelf ervaring met een scheiding. Je kunt hen bijvoorbeeld vragen om advies.
6. geen ruzie maken waar de kinderen bij zijn, geen slechte dingen over elkaar zeggen, kinderen geen kant laten kiezen, en juist wel kinderen laten wennen aan de nieuwe situatie en ook luisteren naar de kinderen.
7. Eigen antwoord.

OPDRACHT 4

De oplossing is:

AAN ALLE LERAREN & LERARESSEN VAN NEDERLAND

Onze ouders zijn gescheiden. Dat valt niet mee en daar hebben we soms best last van. Ook als we op school zitten. Als je thuis steeds geconfronteerd wordt met ouders die ruzie hebben, je moeder die de hele dag moet huilen of je moet wennen aan een nieuw huis met een stiefvader dan snap je misschien wel dat we ons soms moeilijk kunnen concentreren op de stelling van Pythagoras. We willen wel, maar het lukt soms niet.

Sommigen van ons gaan juist keihard werken om maar niet te verdrinken in alle ellende thuis en halen goede cijfers. Anderen doen niks meer. Ze denken steeds aan hun vader die ergens alleen in een tuinhuisje woont of hun moeder die wil dat haar nieuwe vriend "papa" genoemd wordt.

Weer anderen presteren soms heel goed en de week daarna opeens heel slecht. Omdat ze die week naar de rechtbank moesten om te praten met de kinderrechter bijvoorbeeld.

Kortom: onze Kinderwereld is meestal allang een Grote Mensenwereld. Met Grote Mensenproblemen. Terwijl we toch echt nog minderjarig zijn.

Jij kunt het verschil maken.

Wist je dat 5 minuten persoonlijke aandacht van jou, voor onze situatie, het verschil kan maken? Jij kunt er voor zorgen dat we ons veilig voelen op school. Dat de druk ons niet teveel wordt en we het luisterende oor vinden waar we juist zón behoefte aan hebben. Zie ons "echt" met alles wat we met ons meesjouwen en laat merken dat je er voor ons bent. Dat doe je natuurlijk niet waar de hele klas bij is en ook niet elke keer als je ons ziet. Maar subtiel voor ons klaarstaan kan echt het verschil maken. Tussen een rottige schooltijd en een fijne. Tussen wel of niet ons eindexamen halen.

Jij kan die leraar zijn, waarvan we later zeggen: "Dat was een toffe. Die heeft naar me geluisterd en stond voor me klaar als ik dat nodig had. Die heeft m'n schooltijd net wat makkelijker gemaakt toen ik het zelf zo moeilijk had."

Alvast bedankt voor je steun en je begrip,
Al is het maar 5 minuten, per maand.

Namens alle jongeren van Villa Pinedo,
de plek voor jongeren met gescheiden ouders

© Villa Pinedo, 2016

DE PLEK VOOR KINDEREN
VAN GESCHIEDEN OUDERS

AAN ALLE KINDEREN VAN GESCHEIDEN OUDERS

Hoi!

Wat goed dat je dit leest. Deze brief is namelijk speciaal voor jou: kind van gescheiden ouders. Die van ons zijn ook uit elkaar dus we weten waar we het over hebben. En we willen je heel graag 1 ding duidelijk maken met deze brief. Iets waar je vandaag nog wat aan hebt!

NIET JOUW TAAK

Ben jij in de zomer al bezig met de feestdagen? Troost je je verdrietige ouders? Voel je je **verantwoordelijk** voor hun geluk? Denk je soms dat de scheiding jouw schuld is? Moet je zelf regelen wanneer je bij wie bent? Luister je naar de negatieve dingen die ze over elkaar zeggen? Heb je het gevoel dat je voor je zusje of broertje moet zorgen? Hou je je groot om je ouders geen pijn te doen? Dan willen we je laten weten dat dit allemaal **niet jouw taak is!** Wij willen je graag tips geven hoe je deze situatie kan veranderen.

WAT KUN JIJ DOEN?

- ♥ Tegen je ouder(s) zeggen dat je geen negatieve dingen wilt horen over de andere ouder omdat dat jou pijn doet en in de war brengt
- ♥ Weten dat je van allebei je ouders mag houden en het bij allebei leuk mag hebben
- ♥ Je ouders vragen om duidelijke afspraken en communicatie
- ♥ Weten dat je het **recht** hebt om bij de ene ouder gewoon over de andere te praten
- ♥ Met iemand anders praten als je ouders niet naar je luisteren
- ♥ Je ouders vertellen hoe je je voelt en waar je behoefte aan hebt
- ♥ Tegen je ouders zeggen dat de scheiding niet jouw verantwoordelijkheid is en dat je die verantwoordelijkheid aan hen wilt teruggeven

JE HOEFT HET NIET ALLEEN TE DOEN

We weten hoe moeilijk het soms kan zijn om eerlijk tegen je ouders te zijn. Gelukkig ben je **niet alleen!** Wist je dat er een plek is voor kinderen van gescheiden ouders? Op VillaPinedo.nl kun je je hart luchten, advies vragen en tips geven aan andere kinderen en ouders. Kom gauw kijken, we zitten voor je klaar.

Liefs,

Van alle jongeren van Villa Pinedo

PS: nu kun je je weer bezig gaan houden met echt belangrijke dingen, namelijk gewoon lekker jezelf zijn.

©Villa Pinedo, 2016